

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 522/15</i>
------------------	-----------------------

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **14 października 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **14 października 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **K. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **24 lutego 2015 r.** sygn. akt **III U 15/15**

oddala apelację

UZASADNIENIE

Decyzją z 07.11.2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. powołując przepisy ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. , poz. 1440 ze zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15.05.1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (j. t. Dz. U. Nr 28 poz. 149) odmówił K. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu opieki nad dzieckiem wymagającym stałej opieki .

W uzasadnieniu wskazano , że emerytura ta przysługuje osobom , które nie mogły kontynuować zatrudnienia z powodu stanu zdrowia swojego dziecka bez względu na wiek , jeżeli na dzień 31.12.1998 r. spełniają łącznie warunki :

- posiadają wymagany okres zatrudnienia 20 lat dla kobiet i 25 lat do mężczyzn,**
- opiekują się dzieckiem wymagającym stałej opieki potwierdzonym stosowanym zaświadczeniem wydanym przez poradnię specjalistyczną dla dziecka , które nie ukończyło 16-go roku życia .**

W przypadku dziecka , które ukończyło 16 rok życia istnieje całkowita niezdolność do pracy z powodu jednego ze stanów chorobowych wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15.05.1989 r.

- ostatnim ubezpieczeniem przed 01.01.1999 r. było ubezpieczenie z tytułu pozostawania w stosunku pracy w myśl kodeksu pracy oraz rozwiązany stosunek pracy na dzień 31.12.1998 r. ,

- nie przystąpiły do Otwartego Funduszu Emerytalnego .

Wnioskodawca nie przedłożył zaświadczenia lekarskiego wydanego przez poradnię specjalistyczną potwierdzającego , że dziecko wymagało stałej opieki na dzień 31.12.1998 r. , jak i po tej dacie , aż do złożenia wniosku i nadal wymagającego opieki . Nadto ostatnim ubezpieczeniem przed 01.01.1999 r., nie było ubezpieczenie z tytułu pozostawania w stosunku pracy . Nadto zgodnie z art. 10 ustawy emerytalnej do ogólnego stażu pracy nie uwzględniono wnioskodawcy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 18.02.1970 r. do 13.12. 1972 r., ponieważ wnioskodawca korzysta z emerytury rolniczej .

W odwołaniu K. K., wniósł o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury z tytułu opieki nad chorym dzieckiem. Uzasadniał , że nie mógł kontynuować zatrudnienia z powodu stanu zdrowia swojego syna G. K., który od urodzenia choruje i do chwili obecnej kontynuuje leczenie. Wskazał , że obszerną dokumentację medyczną przekazał do ZUS-u. Wnioskodawca od 01.07.2014 r., korzysta z prawa do emerytury rolniczej, ale ubiega się o emeryturę z tytułu opieki nad chorym dzieckiem , ponieważ jest dla niego bardziej korzystna.

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania , uzasadniając jak w decyzji .

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 24 lutego 2015 r. oddalił odwołanie .

Sąd ustalił stan faktyczny :

Wnioskodawca K. K., urodzony (...), na dzień 31.12.1998 r., wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Ostatnim jego zatrudnieniem była praca w(...)" w G.od 16.08.1975 r., do 28.02.1981 r.

W okresie od 01.07.1981 r., do 31.01.1988 r., wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą i był z tego tytułu ubezpieczony w ZUS .

Od 01.07.1977 r., do 30.09.2011 r., pracował w rolnictwie. Od 01.01.1991 r., do 27.03.1996 r., wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie emerytalno – rentowym jako rolnik z mocy ustawy. Od 14.04.1997 r., do 31.12.2000 r., oraz od 22.02.2005 r., do chwili obecnej podlega ubezpieczeniu jako rolnik na wniosek.

Od 01.07.2014 r., KRUS przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej.

Syn wnioskodawcy G. K.urodzony (...), od urodzenia choruje na hemofilię. W okresach od 28.11.1991 r., do 09.12.1991 r., oraz od 17.03.1992 r., do 04.04.1992 r., przebywał na(...)w W..

Po raz pierwszy z wnioskiem o emeryturę z tytułu opieki nad chorym dzieckiem K. K. wystąpił w dniu 26.03.2014 r. W orzeczeniu z dnia 06.06.2014 r., lekarz orzecznik ZUS , a następnie w orzeczeniu z dnia 23.07.

2014 r., komisja lekarska ZUS uznali, że u G. K. jest trwale , całkowicie niezdolny do pracy z powodu jednego ze stanów chorobowych wymienionych w § 1 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15.05.1989 r.,

w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki. Dodano, że nie istniała całkowita niezdolność do pracy przed 01.01.1999 r.

Decyzjami z dnia 31.07.2014 r., oraz dnia 29.08.2014 r., organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad chorym dzieckiem.

Decyzją z dnia 06.10.2014 r., organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu opieki nad chorym dzieckiem, uchylając jednocześnie poprzednie decyzje z dnia 31.07.2014 r.

i z 29.08.2014 r.

K. K. odwołał się od powyższych decyzji do Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, który prawomocnym wyrokiem z dnia 18.12.2014 r., Sygn. akt. III U 1171/14 umorzył postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 31.07.2014 r., oraz oddalił odwołanie od decyzji z dnia 06.10.2014 r.

W dniu 17.10.2014 r., K. K. przedłożył nowe dokumenty dotyczące jego stażu pracy , ponawiając wniosek emerytalny .

W tym stanie faktycznym organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Zgodnie z art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 17.12.1998 r., o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227) w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15.05.1989 r., w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (j. t. Dz. U. Nr 28 poz. 149) wcześniejsza emerytura z tytułu opieki nad dzieckiem wymagającym stałej opieki przysługuje osobie urodzonej po dniu 31.12.1948 r., która spełniła następujące warunki:

- do dnia 31.12.1998 r. udowodniła okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet, 25 lat dla mężczyzn

- do dnia 01.01.1999 r., sprawowała osobistą opiekę nad dzieckiem, które zostało uznane za całkowicie niezdolne do pracy i niezdolne do samodzielnej egzystencji z powodu jednego ze stanów chorobowych wymienionych

w § 1 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów oraz od 01.01.1999 r., sprawuje nadal osobistą opiekę nad w/w dzieckiem,

- ostatnim ubezpieczeniem przed 01.01.1999 r., było ubezpieczenie z tytułu pozostawania w stosunku pracy w myśl kodeksu pracy,

- nie przystąpiła do otwartego funduszu emerytalnego lub złożyła wnioszek o wycofanie środków zgromadzonych na rzecz skarbu państwa.

Sąd ustalił również , że wobec treści art. 186 ust 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z przepisami Rozporządzenia RM z dnia 15 maja 1989 r.

w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury ... spór w przedmiotowej sprawie dotyczył tego , czy ostatnim ubezpieczeniem wnioskodawcy przed 01.01.1999 r., było ubezpieczenie z tytułu pozostawania w stosunku pracy.

Istotne znaczenie miało bowiem spełnienie przez wnioskodawcę wszystkich warunków koniecznych do przyznania tego świadczenia na dzień 01.01.1999 r.

Wymieniona w powyższych przepisach emerytura przysługuje wyłącznie pracownikom, którzy musieli zrezygnować z pracy z powodu konieczności opieki nad chorym dzieckiem przed 01.01.1999 r.

W ocenie Sądu z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że w tej dacie wnioskodawca nie pozostawał w zatrudnieniu pracowniczym. Jego ostatnim zatrudnieniem była praca w(...)w G.od 16.08.1975 r., do 28.02.1981 r. Następnie w okresie od 01.07.1981 r., do 31.01.1988 r., prowadził działalność gospodarczą jako taksówkarz. Od 01.01.1991 r., do 27.03.1996 r., wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie emerytalno – rentowym jako rolnik z mocy ustawy, zaś od 14.04.1997 r., do 31.12.2000 r., oraz od 22.02.2005 r., do chwili obecnej podlega ubezpieczeniu jako rolnik na wniosek.

Ponieważ na dzień 01.01.1999 r., K. K. nie miał statusu pracownika, dlatego w ocenie Sądu nie spełnił jednej z przesłanek koniecznych do uzyskania prawa do dochodzonego świadczenia .

W podstawie prawnej wydanego orzeczenia Sąd dodatkowo powołał art. 477¹⁴ § 1 k. p. c.

Powyższy wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżył apelacją wnioskodawca K. K. wnosząc o jego zmianę i przyznanie emerytury z ZUS .

Zarzucił , że na rozprawie przed Sądem Okręgowym przedmiotem rozpoznania było wyłącznie prowadzenie przez niego działalności gospodarczej w latach 1981 – 1988 . Działalność tą zakończył i domaga się ustalenia prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS .

Organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy , jako całkowicie bezzasadna nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w toku postępowania prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy , który jest niesporny między stronami . Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne , ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji .

Spór w przedmiotowej sprawie dotyczył możliwości nabycia prawa przez wnioskodawcę do emerytury na podstawie przepisów rozporządzenia RM z dnia 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (Dz. U. Nr 28 , poz. 149) , o które wnioskodawca wystąpił w trybie art. 186 ust 3 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS w sytuacji , gdy jego ostatnie ubezpieczenie z tytułu stosunku pracy ustalo z dniem 28.02.1981 r. , a syn G. K. wymagający opieki urodził się w dniu (...)

Kolejnymi tytułami wnioskodawcy do ubezpieczeń społecznych były : od 1.07.1981 r. do 31.01.1988 r. – pozarolnicza działalność gospodarcza oraz od 1.01.1991 r. prowadzenie gospodarstwa rolnego i ubezpieczenie rolnicze w KRUS .

Rozstrzygając spór w przedmiotowej sprawie , należy mieć na uwadze , że chociaż wniosek o wcześniejszą emeryturę wnioskodawca złożył w roku 2014 , to wobec treści art. 186 ust 3 ustawy o emeryturach i rentach i orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 stycznia 2000 r. , K18/99 , wniosek ten złożony po 31 grudnia 1998 r. przez osobę urodzoną po 31 grudnia 1948 r. podlegał rozpatrzeniu na podstawie przepisów obowiązujących do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach . Według obowiązującego wówczas § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 r. , osoba ubiegająca się o prawo do wcześniejszej emerytury musi wykazać m. In. , że ostatnim okresem ubezpieczenia , jakim legitymuje się przed 1 stycznia 1999 r. , było ubezpieczenie z tytułu pozostawania w stosunku pracy , oraz że przed dniem 1 stycznia 1999 r. nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy wskutek niemożności kontynuowania zatrudnienia z powodu stanu zdrowia dziecka wymagającego stałej opieki .

Warunki bowiem nabycia prawa do wcześniejszej emerytury dla pracowników opiekujących się dziećmi szczególnej troski tj. wymagany okres zatrudnienia oraz sprawowanie stałej opieki ze względu na stan zdrowia dziecka , podlegają ocenie na podstawie przepisów prawa , które obowiązywały do dnia wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS .

Niezmiennym więc pozostaje wymóg odpowiedniego statusu ubezpieczeniowego osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do spornego świadczenia emerytalnego , z którego mogły korzystać wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy i z tego tytułu ubezpieczone w ZUS .

Jedną z przesłanek nabycia prawa do spornej emerytury , było bowiem rozwiązanie stosunku pracy ze względu na niemożność kontynuowania zatrudnienia z powodu stanu zdrowia dziecka , wymagającego stałej opieki . Wnioskodawca powinien więc posiadać status pracownika w chwili wystąpienia powołanego wyżej zdarzenia ubezpieczeniowego .

W stanie faktycznym niniejszej sprawy ustanie zatrudnienia pracowniczego wnioskodawcy w dniu 28.02.1981 r. , a więc ponad 2 lata przed urodzeniem się syna G. , który wymagał opieki , czyni jego roszczenie o ustalenie prawa do spornego świadczenia emerytalnego , całkowicie bezzasadnym . Wnioskodawca w latach 1981 – 1988 był ubezpieczony , jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą , a w związku z ubezpieczeniem rolni czym od 1991 r. nabył prawo do emerytury z zaopatrzenia rolniczego . Zachowuje nadal aktualność wyrok SN z 17 lipca 2001 r. III UKN 532/00 (OSNCP 2003/8/2009) , że prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie rozporządzenia RM z 15 maja 1989 r. w sprawie uprawnień emerytalnych do wcześniejszej emerytury pracowników opiekujących się dziećmi ... nie przysługuje rolnikom .

Mając powyższe na uwadze , Sąd Apelacyjny uznał , że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oraz poprzedzająca decyzja ZUS są zgodne z obowiązującym prawem .

Apelacja wnioskodawcy , jako pozbawiona uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych z mocy art. 385 k. p. c. podlega oddaleniu .